

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	6
2.1	Velikost školy.....	6
2.2	Lokalita školy.....	6
2.3	Charakter a specifika budovy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	8
3.1	Věcné podmínky.....	8
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky.....	9
3.4	Organizace chodu.....	10
3.5	Řízení mateřské školy.....	11
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	11
3.7	Spoluúčast rodičů.....	12
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	13
4	Organizace vzdělávání.....	14
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	15
5.1	Zaměření školy.....	15
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	15
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	15
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	16
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	17
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	17
6	Vzdělávací obsah.....	18
6.1	Integrované bloky.....	18
6.1.1	Podzim - Skřítek Endele Bendele.....	18
6.1.2	Podzim - Dožínky.....	19
6.1.3	Podzim - Krásy lesa.....	21
6.1.4	Podzim - Zvěř.....	23
6.1.5	Zima - Adventní čas.....	25
6.1.6	Zima - Pohádky.....	26
6.1.7	Zima - Zima čaruje.....	28
6.1.8	Zima - Mé město.....	29
6.1.9	Jaro - Péče o přírodu.....	31
6.1.10	Jaro - Probouzení přírody.....	32

6.1.11	Jaro - Lidské tělo a smysly	33
6.1.12	Jaro - Jarní kvítí a hmyz	34
6.1.13	Jaro - Rodina.....	36
6.1.14	Léto - Svět kolem nás	37
6.1.15	Léto - Něco končí, něco začíná	38
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	40
7	Systém evaluace.....	41

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

LMŠ Svatošky - Spolu přírodou i životem

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Lesní mateřská škola Svatošky z.s.

SÍDLO ŠKOLY: nábřeží Jana Palacha 1139/40, Karlovy Vary, 36001

KONTAKTY:

e-mail: martina@svatosky-skolka.cz,

web: <https://svatosky-skolka.cz/>

REDIZO: 691015716

IČO: 03756122

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Ing. Bc. Martina Šilhánová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Martina Šilhánová, ředitelka; Kateřina Koptová, pedagožka

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Lesní mateřská škola Svatošky z.s.

ADRESA ZŘIZOVATELE: nábřeží Jana Palacha 1139/40, Karlovy Vary, 36001

KONTAKTY: Martina Šilhánová - 773 581 684, martina@svatosky-skolka.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1.9.2023

ČÍSLO JEDNACÍ: ŠVP2023/01

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 28. 8. 2023

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 28. 8. 2023

.....
ředitel školy

.....
Razítko školy

Ing. Bc. Martina Šilhánová

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 20

Počet tříd: 1

Počet pracovníků: 6

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy: Okraj města Karlovy Vary - Doubí

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

LMŠ Svatošky má své zázemí v **jurtě**. Jurta o průměru 6 metrů má finská kamna, která zajišťují teplé zázemí. Kamna jsou ohraničena železnou ohrádkou pro bezpečnost dětí. Hned u vchodu mají děti věšáky a místa se svou značkou a náhradním oblečením. Dále jsou zde ramínka, na které lze pověsit mokré oblečení dětí. V jurtě se nacházejí stolečky a židle, kde děti v nepřízni počasí svačí, obědvají nebo tvoří. Dále je zde skříňka, kde se nachází erární oblečení, lékárna, knihovnička pedagogické literatury a knížek průvodců a portfolia dětí (výtvary zakládají jak průvodci, tak děti). Dále je zde skříňka se základními výtvarnými potřebami (pastelky, bločky, papíry, nůžky, lepidlo, modelína). Skříňka s dětskou literaturou a otevřené police s hračkami a pomůckami stojí naproti dveřím. V jurtě je koberec sloužící ke klidovému režimu starších dětí po obědě. Z dalších pomůček jsou v jurtě uloženy nástroje pro práci se dřevem, barevný padák, šátky, látky, hudební nástroje, hmatové pytlíčky, míče atp.

Na jurtu navazuje **zastřešená veranda** o rozměrech 4 x 8 metrů, se nachází před jurtou. Jsou zde omyvatelné dětské židle a stoly, které slouží ke vzdělávacím činnostem, a po řádném umytí ke stravování. Dále jsou zde police s pomůckami na ven: lana, nářadí (kladiva, kleště, motyky), chůvy na provázku, stavebnice. Děti mají k dispozici výtvarný materiál – pastelky, bločky, papíry; aktivity k aktuálnímu tématu; několik skládanek.

Ve venkovních prostorách v blízkosti jurty se v nacházejí **tři separační kompostovací záchody**, zastřešený prostor pro mytí rukou s várnici, s teplou pitnou vodou a s háčky na ručníky se značkami dětí.

Nedaleko jurty se nachází **maringotka** o rozměrech 3 x 7 a nabízí zázemí především pro spánek a odpočinek dětí. Každé dítě má zde pytlík se svou značkou, ve kterém má karimatku a spacák. Je tu i polička s knihami a další materiál.

Dopravní dostupnost školy:

Škola je dostupná veřejnou dopravou MHD (zastávka Svatošská a Doubí jsou vzdáleny 10 min chůze) a autem.

Informace z historie školy:

Činnost zahájila v září 2014 jako lesní třída Montessori Mateřské školy Elipsa /Mateřská škola Moudré hraní o.p.s. Od 1. 12. 2014 funguje samostatně jako Lesní mateřská škola Svatošky z.s. LMŠ Svatošky je soukromé zařízení s právní subjektivitou „zapsaný spolek“. Od září roku 2022 je spolek zapsán v rejstříku MŠMT.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. LMŠ má k dispozici jurty, zastřešenou verandu a maringotku. Veranda se nachází vedle jurty. Maringotka slouží pro odpočinek mladších dětí. Vzdělávání dětí probíhá především ve venkovním prostředí v okolí jurty, na verandě a také v blízkých lesích, sadu a louce. Dětský nábytek, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a jsou estetického vzhledu. V jurtě máme police a háčky pro uložení náhradních věcí dětí, zamykatelnou skříňku na dokumenty a lékárničku, kamna na dřevo a sušák nad nimi, místo pro uložení karimatek a přikrývek, police na materiál, hračky a pomůcky, v zimě výdejní pult. Na verandě máme výdejní pult v létě, stolky a židle, háčky na batohy dětí. Maringotka je též vybavená kamny na dřevo, policemi na materiál a háčky na zavěšení pytlů se spacáky. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Hračky (puzzle, stavebnice, vkládačky) a pomůcky máme jak na verandě, tak uvnitř v jurtě. Dále využíváme hudební nástroje, všemožné výtvarné materiály, např. keramickou hlínu. Děti mohou využívat kladiva, lopaty, hrábě, košťata, svěrák, pilky, sekeru i nožičky. K nebezpečným nástrojům nemají volný přístup a pro jejich používání jsou nastavená pravidla. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Kolem jurty se nachází velká zahrada, která umožňuje dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Je zde podium, místa k posezení, dětský domeček, blátivá kuchyň, ohniště, záhonky na zeleninu a květinové trvalkové záhony. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. LMŠ do budoucna plánujeme vybavit zahradu prolézačkami a pískovištěm.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti do jídla nenutíme, ale motivujeme je, aby každé jídlo ochutnaly. Dopolnední svačiny si nosí děti z domova, oběd a dopolední svačiny jsou dováženy z vývařovny Primirest s.r.o.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy). Specifikem lesních mateřských školek je intenzivní pobyt dětí v přírodě, jenž vytváří přirozený rámec zdravého životního stylu. Děti mají denně dostatek pohybu, jenž zvyšuje jejich fyzickou zdatnost. Proměnlivost přírody a počasí přirozeně zvyšuje jejich odolnost a imunitu. K dispozici je vytápěná jurta, kde v chladném období probíhá stravování, odpočinek. Děti mají dostatek volného pohybu v zahradě LMŠ a při vycházkách. V jurtě a maringotce je klidová zóna. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Průvodci děti ke spánku v žádném případě nenutí. Po obědě se děti dělí na mladší a starší.

Mladší děti se přesouvají do maringotky, kde jim je šten jednoduchý příběh a/nebo zpívány ukolébavky k usnutí s využitím relaxačních hudebních nástrojů.

Starší děti mají též možnosti odpočinku, po kterém pracujeme s texty pohádek a příběhů. V zimě starší odpočívají v jurtě, v létě je možné odpočívat venku. Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Pedagogové jsou pro děti průvodci (i je tak nazýváme), nabízí a vytváří inspirující prostředí, vytváří bezpečný prostor v rámci hranic. Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a

bezpečně. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Průvodci se věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí). Pravidla vytváří průvodci, případně průvodci spolu s dětmi v kruhu. Pravidla dodržíme proto, aby nám

bylo ve školce dobře a aby byla zaručena osobní svoboda každého jedince do té míry, kde naráží na svobodu druhého. Průvodci důsledně dbají na dodržování hranic a zvolených pravidel, respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Průvodci jsou laskaví, přistupují k dětem citlivě a s láskou a respektem. Ke všem dětem přistupují rovnocenně, aby žádné z nich nebylo zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. V dětech nepodporujeme soutěživost. Průvodci uplatňují

pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Dále se vyhýbají negativním slovním komentářům a na projevy a výkony dítěte reagují pozitivním oceněním a

nevyužívají paušálních pochval stejně jako odsudků. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná). Průvodci se snaží být vždy přítomní. Umí pečovat i o sebe (duševní hygiena). Jsou dětem dobrými vzory. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Je seznámeno s prostředím a postupně se s pravidly LMŠ. Rodiče mají možnost být s dítětem v prvních dnech adaptace ve školce.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Průvodci se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku (třeba do domečku) a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Lesní mateřská škola Svatošky má jednu heterogenní třídu o kapacitě 20 dětí. Třídu navštěvují děti od dvou do šesti let.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v manuálu pro průvodce a v náplních práce. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Využíváme online prostředí (společná práce na sdílených dokumentech a komunikační skupiny na WhatsApp). Pedagogické rady probíhají většinou v reálném prostření. Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu, případně s rodiči. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně v rozsahu 5 hodin. Zaměstnanci jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí). LMŠ má vypracovaný Etický kodex a zaměstnanci jsou s ním v souladu. Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.). LMŠ má zpracovaný Adresář školských poradenských pracovišť.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod. Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. (dle Etického kodexu). Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP (zvýšený bezpečnostní dohled), je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů. LMŠ Svatošky není bezbariérová. LMŠ je připravena zajistit kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte. Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče (logopedická, strukturované učení ...) Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. V souladu s právními předpisy by byl snížen počet dětí ve třídě při přijetí dítěte s SVP. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

LMŠ dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami) a má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. MŠ spolupracuje s rodiči a se speciální pedagožkou Mgr. Jitkou Poulíkovou, se kterou je probírána tvorba a realizace PLPP a IVP. LMŠ Svatošky je připravena zajistit realizaci všech podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně pedagogické podpory.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

LMŠ je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Dětem ve věku dvou až tří let jsou znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Jsou nastavena srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. LMŠ je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Pokud dítě používá plenky (přes den, na spaní), není to překážkou přijetí do MŠ. Pleny a přebalovací podložky zajišťují rodiče. Přebalovacím místem pro dítě je jeho karimatka, na kterou se položí přebalovací podložka. Pleny i podložka jsou označeny monogramem dítěte. Použité pleny a znečištěné podložky jsou uzavírány do igelitové tašky a denně vynášeny. Jurta je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). LMŠ vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky: Lesní mateřská škola Svatošky má jednu heterogenní třídu o kapacitě 20 dětí. Třídu navštěvují děti od dvou do šesti (sedmi) let. Každý den dopoledne jsou s dětmi zpravidla 3 průvodci. 1. průvodce (hlavní pedagog), 2. průvodce (pedagog), 3. průvodce (chůva). Odpoledne jsou s dětmi dva až tři průvodci. Hlavní pedagog zůstává po celý den. Celý den probíhá ve venkovních prostorách, okolních lesích a loukách. Při nepříznivém počasí je možnost využít zázemí ve vytápěné jurtě a na verandě.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd: Třída je věkově heterogenní, přijímáním sourozenců jsme nakloněni.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě: Pedagogové společně působí během celého dopoledne, v ranním kruhu a následně i v lese. V lese si 2. průvodce připravuje pro děti jednu činnost. Mezitím se 1. průvodce věnuje dětem, které mají nastoupit do školy a probíhá předškolní činnost.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy: Kritéria jsou zveřejňována na webových stránkách školy ve Směrnici pro přijímání dětí. Zodpovídá ředitelka LMŠ.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání: LMŠ nabízí možnost individuálního vzdělávání dle par. 34b školského zákona. Zákonný zástupce informuje o záměru vzdělávat děti individuálně písemně ředitelku LMŠ.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Lesní mateřská škola Svatošky vychází z respektujícího přístupu, lesní pedagogiky, prožitkového a situačního učení, environmentální vzdělávání. LMŠ vede děti k samostatnosti a tím pomáhá budovat jejich sebedůvěru. Podporuje spolupráci, nikoli soutěživost. Pedagogové na svém příkladu učí děti jednat v souladu s udržitelným rozvojem v sociální, ekonomické a ekologické rovině. Pedagogičtí pracovníci děti mezi sebou neporovnávají, ale pokroky každého jedince pozorují a posuzují zvlášť. Vzdělávací nabídka LMŠ Svatošky je postavená na přirozené dětské touze učit se a poznávat svět. Pedagogové cílí na vnitřní, nikoli vnější motivaci dětí. Poznávání okolního světa je zprostředkováno všemi smysly, děti jsou přímými pozorovateli ročního rytmu přírody. Zvnitřňují si tak automaticky skutečnost, že člověk je součástí přírody a je třeba si ji vážit a starat se o ni. Pozorují a vnímají podle jakých zákonitostí příroda funguje. Učí se poznávat vlastní hranice, respektovat hranice ostatních, vyslovit svůj názor či nesouhlas, rozvíjet přátelství při hře. Důležitou součástí vzdělávacího procesu je důslednost průvodců při vyžadování dodržování stanovených pravidel a hranic. Průvodci svým jednáním předávají dětem poselství, že náš svět je dobré místo k životu. Pomůckami jsou většinou předměty nacházející se přímo v lese a přírodě, jako jsou klacíky, šišky, kamínky, jehličí, voda, bláto, tráva, pařezy, stromy atp.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, jeho emoční a sociální inteligence.

Environmentální výchova.

Osvojení hodnot, pozitivního vztahu k životu a světu.

Utváření samostatné osobnosti dítěte se zdravým vztahem k sobě, svému okolí, společnosti a přírodě.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

skupinová forma

individuální forma

individualizovaná forma (podle schopnosti jednotlivých dětí)

hromadná forma - frontální

volná hra a spontánní činnosti.

komunikační kruh (založen na vzájemné komunikaci dětí s učitelkou)

Metody vzdělávání:

spontánní sociální učení

prožitkové učení

situační metody (řešení problému vycházejícího z reálné události)

heuristické metody (badatelské, metody objevování)

kooperativní učení

slovní metody

názorně demonstrační metody

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP: LMŠ zpracovává Plán pedagogické podpory s podpůrnými opatřeními 1. stupně, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. Mezi podpůrná opatření patří změny v plánování a organizaci činností, v obsahu, metodách formách vzdělávání a přihlídnutí k individuálním potřebám a možnostem dítěte. PLPP obsahuje popis obtíží a spec. vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování tohoto plánu. PLPP je konzultován se zákonným zástupcem dítěte a se všemi průvodci, kteří ho stvrzují svým podpisem. LMŠ průběžně plán aktualizuje a nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření vyhodnocuje, zda dochází k naplňování cílů. Pokud se stane, že k naplňování cílů nedochází, je doporučeno zákonému zástupci využití poradenské pomoci pedagogicko - psychologické poradny.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP: LMŠ zpracovává Individuální vzdělávací plán pro děti od 2. stupně podpůrných opatření na základě a doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce. Při zpracování vychází LMŠ z ŠVP, z vyšetření školským ped.

zařízením, z doporučení praktického lékaře a z vyjádření zákonného zástupce. IVP má písemnou podobu a sestavují ho průvodci společně a je s ním seznámena asistentka i zákonný zástupce. Pokud je potřeba, může být průběžně upravován a doplňován podle potřeb dítěte. Ve spolupráci se školským poradenským zařízením IVP průběžně sledujeme a nejméně jednou za rok vyhodnocujeme.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání je realizováno v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí a se zřetelem na učení nápodobou, opakováním činností a dodržováním pravidelných rituálů. Vzdělávání je založeno na vyhovujícím režimu dne, který respektuje potřeby dětí, zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek. LMŠ Svatošky těmto dětem poskytuje dostatek prostoru a pomůcek vhodných pro jejich věkovou kategorii. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Rodičům je umožněna postupná adaptace dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí. V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Podzim - Skřítek Endele Bendele

Název integrovaného bloku	Podzim - Skřítek Endele Bendele
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý
Charakteristika integrovaného bloku	Období zaměřené primárně na adaptaci dětí a podporu jejich duševní pohody v novém prostředí. S pomocí skřítky Endele Bendele děti seznámíme s rytmem dne, nejdůležitějšími pravidly školky i nejbližším okolím. Také budeme prohlubovat vzájemné vztahy mezi dětmi i průvodci.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Naše školka - jaká jsou nejdůležitější pravidla fungování ve školce (bezpečnost, konflikty, hranice) • Bezpečnost - zásady pohybu v terénu a na silnici, hranice školkového pozemku, čekací místa • Rytmus dne - v jakém sledu jdou jednotlivé denní aktivity včetně hygienických návyků • Skřítek Endele Bendele - seznámení s postavou, příběhem • Hry s padákem - rozvoj spolupráce • Průzkum okolí - nejbližší procházková místa, mapy • Kdo je kdo ve školce - seznamovací aktivity, jména, rozlišovací značky • První pomoc - základy první pomoci, pomoci pro děti v prostředí školky i mimo něj • Rituály školky - básničky a písničky spojené s běžnými i mimořádnými situacemi ve školce • Sebeobsluha - poznat své věci, svou značku, zvládat základní sebeobslužné úkony

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi	seznamování s pravidly chování ve vztahu k	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	druhému	vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

6.1.2 Podzim - Dožínky

Název integrovaného bloku	Podzim - Dožínky
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a společnost
Charakteristika integrovaného bloku	Smyslem integrovaného bloku je uvědomit si dary, které nám dává příroda. To, co jsme na jaře zasadili, vyrostlo, dozrálo a my máme možnost to prozkoumat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> Ovoce a zelenina - rozdíl, rozpoznávání druhů, pěstování, zpracování, porovnávání množství, velikosti, tvarů, číselná řada, zachycení skutečnosti - malba temperami, uhlem, kresba, modelování tvarů ovoce a zeleniny Řemesla - seznámení se základními tradičními řemesly, dramatizace a lidová slovesnost, rozvoj paměti, pozornosti Základy společenského chování - zdravení, poděkování, požádání, klid u jídla Pečení, moštování - zpracování potravin (krájení, loupání), rozdělování celku na části Přírodniny - rozpoznávání různých přírodnin, kreativní práce s nimi, výzdoba zázemí a jeho okolí, tvorba mandal, uspořádávání, třídění, skládání

Název integrovaného bloku	Podzim - Dožínky
	<ul style="list-style-type: none"> Podzimní dožínková slavnost s rodiči

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevěšmavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přinášet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

6.1.3 Podzim - Krásy lesa

Název integrovaného bloku	Podzim - Krásy lesa
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení se se společenstvím lesa a tím, co v něm roste a můžeme nacházet. Rozvoj socializace a spolupráce, dodržování pravidel a rozvoj samostatnosti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Stromy - listnaté x jehličnaté, rozpoznávání druhů, práce s plody a listy. • Barvy lesa - zkoumání podzimních barev, experimentování. • Houby - rozpoznávání základních druhů, symbióza stromy, zásady a pravidla při sběru. • Orientace - základy orientace v terénu, bezpečnost, krizové situace. • Materiály z přírody - práce s kamenem, dřevem, hlinou, listím atd. • Aktivity vedoucí k rozvoji i socializace a spolupráce.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	<p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
		<p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p>
		<p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>
<p>má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>	<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>zorganizovat hru</p>
<p>se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>	<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>

6.1.4 Podzim - Zvěř

Název integrovaného bloku	Podzim - Zvěř
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámit se s divokou zvěří v České republice, rozpoznat ji od zvěře ze zahraničí (exotická zvířata). Prozkoumat, jak zvířata žijí v zimě, která odlétají do teplých krajín, která usínají zimním spánkem. Prakticky si vyzkoušet, jak se o zvěř v zimě můžeme starat. Pohybové a míčové hry. Hry na jednoduché hudební nástroje, tanec.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Zvěř u nás x v zahraničí - poznávání, pozorování v přírodě, dramatizace. • Zvuky zvířat - poslech i praktické pozorování. • Zvěř v zimě - zimní spánek, přezimování, péče o zvěř v zimě (přikrmování, domečky), myslivost. • Výlet do obory Linhart - přímé setkání s lesními zvířaty. • Stopování - zkoumání a rozpoznávání stop zanechaných zvířaty, záznamy stop. • Zvířecí rodiny - jak a kde žijí jednotlivé zvířecí druhy, jak se nazývají samci, samice a mláďata. • Ptáci - jací ptáci odlétají do teplých krajín, houfování, přezimování, rozpoznání známých druhů. • Dušičky - dušičková slavnost, koloběh života a smrti. • Sv. Martin - práce s příběhem, dramatizace. • Pohybové hry v různém terénu; míčové hry; dětská jóga, zdravotní cvičení. • Aktivity na rozvoj koordinace ruka-oko, práce s různým materiálem - korálky, rýže, kaštiny, žaludy, písek, listí atd. • Hra na jednoduché hudební nástroje, koordinace pohybu a zpěvu; aktivity na trénink postřehu a pozornosti.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky,	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
poznávat svoje slabé stránky		<p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p>
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>zachovávat správné držení těla</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p>
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	všímat si změn a dění v nejbližším okolí

6.1.5 Zima - Adventní čas

Název integrovaného bloku	Zima - Adventní čas
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prožít společně krásy, lidové tradice a zvyky adventního času.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Mikuláš - význam tradice, dobro a zlo a spravedlnost • Adventní a vánoční lidové tradice a zvyky v České republice • Zimní slunovrat - představení pohanských tradic i oslavy vánočních svátků v jiných kulturách • Různorodé společné hry a skupinové aktivity - společné zdobení stromečku, pečení perníčků, výroba adventního věnce, výzdoba LMŠ... • Aktivity podporující uvědomění si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, láska) • Hudební aktivity - zpěv koled, hraní na nástroje • Zimní slavnost - příprava výzdoby, aktivit i kulturního programu pro společné setkání s rodiči • Adventní spirála - rituál cesty za světlem do svého vlastního nitra

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
představivost		
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost poznat některá písmena a číslice, popř. slova

6.1.6 Zima - Pohádky

Název integrovaného bloku	Zima - Pohádky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem integrovaného bloku je seznámit se se světem pohádek a rozvíjet v dětech zájem o psanou podobu jazyka.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení pohádek, příběhů - dle skutečnosti i podle obrazového materiálu • Loutkové divadlo, maňásci - činnosti rozvíjející jazykové a komunikativní dovednosti • Hry podporující tvořivost, fantazii, představivost, • Prosociální činnosti - citlivost, tolerance, empatie, upřímnost • Aktivity přibližující mravní hodnoty - dobro x zlo, pravda, spravedlnost... • Dramatizace pohádek - dramatické a pohybové činnosti • Hry se slovy - poznat a vymyslet jednoduchá homonyma • Masopust - příprava slavnosti - výzdoba, výroba masek

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	chápat slovní vtip a humor sledovat a vyprávět příběh, pohádku formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p>
<p>komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou</p>	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p>
<p>průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím</p>	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>

6.1.7 Zima - Zima čaruje

Název integrovaného bloku	Zima - Zima čaruje
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prozkoumávání změn v přírodě kolem nás a poznání charakteristických znaků zimy. Seznámit se s tím, jaké aktivity a sporty nám zima nabízí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sníh, led, voda - pokusy a experimenty • Přivítání nového roku • Tři králové - čtení a práce s příběhem • Stopy zvířat - pozorování a poznávání • Zimní sporty - jaké máme druhy, rozdíly mezi sporty (v zimě x v létě), vybavení • Pohybové a smyslové hry - sáňkování, bruslení...

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	rozvoj schopnosti sebeovládání	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

6.1.8 Zima - Mé město

Název integrovaného bloku	Zima - Mé město
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je seznámit se se životem ve městě a jeho pravidly, poznat historickou část našeho města a dopravní prostředky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Vřídlo - společný výlet za poznáním cetra města • Doprava - pravidla, procvičování směrů (pravá/levá), reakce na světelný a zvukový signál • Dopravní prostředky - rozpoznávání dopravních prostředků, funkce, výlet na dopravní hřiště, námětové hry (na vlak, na letadlo, na řidiče, na chodce...) • Záchrané složky - policie, hasiči, záchranná služba (funkce, telefonní čísla..)

Název integrovaného bloku	Zima - Mé město
	<ul style="list-style-type: none"> • Povolání - jaká povolání se ve městě nachází, dramatizace, návštěvy různých profesí v MŠ • Orientace ve městě, v mapě - aktivity spojené s hledáním cest, řešení problému, labyrinty

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		školy, v blízkém okolí)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

6.1.9 Jaro - Péče o přírodu

Název integrovaného bloku	Jaro - Péče o přírodu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Pochopení důležitosti péče o životní prostředí, jakým způsobem bychom se neměli chovat, a jak naopak přírodě pomáhat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana přírody - obecná pravidla správného chování při pobytu v přírodě • Odpady - třídění a recyklace, znovuvyužití odpadů, minimalizace odpadu doma a v MŠ, pokusy s rozkladem odpadů • Kompost - co je bioodpad, proces přeměny v zeminu, důležitost žíral, kompost na naší zahrádce (pozorování) • Ekosystém - koloběh života a smrti v přírodě, ekosystém lesa a naší zahrádky v MŠ

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si	vytváření zdravých životních návyků a	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	postojů jako základů zdravého životního stylu	vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.1.10 Jaro - Probouzení přírody

Název integrovaného bloku	Jaro - Probouzení přírody
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých změnách. Všímat si a vnímat změny v jarní přírodě a vliv počasí na přírodu.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> Znaky jara - poznávání, zkoumání, pozorování Časové pojmy - hry pro rozvíjení časových pojmů (včera, dnes, ráno..)

Název integrovaného bloku	Jaro - Probouzení přírody
	<ul style="list-style-type: none"> • Domácí a hospodářská zvířata - umět rozlišit a pojmenovat (pes, fena, štěně..)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	spolupracovat s ostatními
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

6.1.11 Jaro - Lidské tělo a smysly

Název integrovaného bloku	Jaro - Lidské tělo a smysly
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Poznat a pojmenovat části lidského těla a znát jejich funkci. Vědět, jak pečovat o své zdraví a zvědomit si hygienické návyky, které jsou pro nás a naše tělo důležité.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí • Zdraví - činnosti a příležitosti směřující k ochraně zdraví, prevence úrazů, rozpoznávání antonym - zdravé/nezdravé (jídlo, návyky..) • Oblečení - důležitost správného oblečení, druhy, co potřebujeme když je zima x když je teplo • Hygiena - ranní/večerní, čištění zubů, mytí rukou.. • Smyslový chodníček - stavba v MŠ

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj kooperativních dovedností	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		spolupracovat s ostatními
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

6.1.12 Jaro - Jarní kvítí a hmyz

Název integrovaného bloku	Jaro - Jarní kvítí a hmyz
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení se s některými druhy hmyzu, jejich životem a užitečností v ekosystému lesa, louky i zahrady. Rozpoznávání nejběžnějších jarních kvetoucích bylin.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> Včely- způsob života, opylování, tvorba a zpracování a výrobky z medu a vosku Mravenci - vývojové fáze, způsob života, mraveniště, dělba práce, "uklízeči lesa" Motýli - vývojové fáze, opylování, barevnost křídel - experimentování s barvami

Název integrovaného bloku	Jaro - Jarní kvítí a hmyz
	<ul style="list-style-type: none"> • Drobní živočichové - pozorování sluníček, pavouků, brouků, stonožek a dalších. • Květiny - důležitost a funkce květu a pylu (opylování), nejběžnější jarní květiny, herbář • Léčivé a jedovaté byliny - rozpoznání známých bylin, jejich využití, herbář

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

6.1.13 Jaro - Rodina

Název integrovaného bloku	Jaro - Rodina
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavní náplní tohoto bloku je orientace v rodinných vztazích, naučit se pojmenovat jednotlivé členy rodiny a umět je popsat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • JÁ - kdo jsem (jméno a příjmení), kde bydlím (adresa), jak rostu (věk), jaký jsem (popis vlastností a vzhledu) • Má rodina - nejbližší členové rodiny, jejich popis a povolání, rodinný strom, domácí mazlíčci • Rodina - obecná pojmenování jednotlivých členů rodiny a vztahy mezi nimi • Láska a přátelství - co to znamená "mít rád", co mám a nemám rád/a, přátelství • Mezinárodní den dětí - oslava svátečního dne, společný výlet nebo kulturní zážitek

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.1.14 Léto - Svět kolem nás

Název integrovaného bloku	Léto - Svět kolem nás
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámit se se světem kolem nás a existencí různých národů, jiných kultur, řečí a mít elementární povědomí o jeho dění.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa, globus - práce, orientace, ukázka • Angličtina - základní anglická slovíčka, zpívání písní • Kam jsem cestoval? - vyprávění zážitků dle fotografií, suvenýrů

Název integrovaného bloku	Léto - Svět kolem nás
	<ul style="list-style-type: none"> • Zvěř - kde žije jaká zvěř • Hudební nástroje - Afrika • Indiáni - tvořivé činnosti, výroba luku ze dřeva..

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	poznávání jiných kultur	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

6.1.15 Léto - Něco končí, něco začíná

Název integrovaného bloku	Léto - Něco končí, něco začíná
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	Léto - Něco končí, něco začíná
Charakteristika integrovaného bloku	Završení a zhodnocení celoročních aktivit v mateřské škole společnými akcemi, slavnostmi a rituály. Příprava na závěrečnou slavnost, kde se celá MŠ loučí s předškolními dětmi. Loučení se školkou a vítání prázdnin.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Slavnost - příprava aktivit, výzdoby i kulturního obsahu na závěrečnou slavnost dětí a rodičů • Předškoláci - dokončení všech dlouhodobých projektů, rituál pasování na školáka, reflexe předškoláckých portfolií • Divadlo - dokončení průběžné práce s vybraným příběhem, příprava kostýmu a rekvizit, realizace představení • Portfolia - reflexe dosavadních prací a výrobků, porovnání jejich kvality s prvními měsíci • Léto - roční období a jeho atributy, plody, letní aktivity a sporty, prázdniny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>poznat napsané své jméno</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	<p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p>

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program vychází z ŠVP a tvoří se během celého roku. Reaguje na aktuální situace, události, vzdělávací potřeby a zájmy dětí. Je zpracováván online po Integrovaných blocích a na konci každého Integrovaného bloku je vytištěn a založen do desek.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Soulad ŠVP PV s RVP PV.; soulad s hodnotami LMŠ Svatošky.	Dotazník: Vyhodnocování naplňování ŠVP, sledování provozu LMŠ, evaluační dotazník pro rodiče, hodnoty LMŠ Svatošky	1 x ročně	pedagožky, ředitelka
Pedagogické vedení školy	Dodržování náplní práce, kvality pedagogických procesů; dostatečná sebezpečie zaměstnanců; nenásilná komunikace s dětmi, rodiči a členy týmu; aktivní přístup ředitelky, podpora profesního rozvoje průvodkyň; podpora začínajících zaměstnanců; vytváření zdravého klimatu v týmu.	Dotazník: "Kritéria pro sebevyhodnocování" a hospitační činnost ředitelky, zápis a vyhodnocení; sebereflexe, externí supervize; teambuiding.	Vyplnění dotazníku 1x ročně, hospitace 1x za 2 měsíce	ředitelka LMŠ
Kvalita pedagogického sboru	Vzdělání pracovníků školy dle Zákona o pedagogických pracovnících č. 563/2004 Sb., dále formální vzdělávání dle DVPP; kvalita pedagogické práce; profesionalita; autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnímu růstu.	Plán DVPP; hospitace ředitelkou; vzájemná zpětná vazba a sebereflexe; etický kodex, externí supervize; teambuiding.	průběžně, supervize 1x - 2x ročně, hospitace 1x za 2 měsíce.	ředitelka LMŠ, průvodkyně (průvodci)
Vzdělávání	Plnění cílů ŠVP PV a IB, soulad ŠVP s RVP PV. Systematičnost vzdělávání. Zastoupení různých metod a forem práce. Individualizace a diferenciacie. Zohledňování individuálních potřeb dětí. Tvorba dobrého klimatu v LMŠ, posilování zdravého sebevědomí a pozitivních vztahů; předávání informací rodičům (Zprávičky ze školky, fotky)	Dotazník: Vyhodnocování naplňování ŠVP, pozorování a jeho záznamy v třídnici, hospitace, "Zprávičky" ze školky, album fotek, vyhodnocení naplňování cílů ŠVP a IB na pedagogické radě.	Dotazník: 1x ročně; záznamy v třídnici: denně; hospitace: 1x za dva měsíce, "Zprávičky ze školky" +	pedagožky, ředitelka

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			fotky: 1x týdně, pedagogická rada: 1x měsíc. Revize ŠVP pomocí Inspis ŠVP: 1x ročně.	
Vzdělávací výsledky	Systematické sledování vývoje všech dětí ve všech vzdělávacích oblastech. Efektivita navrhaných opatření.	Pozorování a jeho záznam v třídnici, rozhovory o dětech a jejich záznam na pedagogických radách; záznam pedagogické diagnostiky, portfolia dětí	Pedagogická diagnostika probíhá průběžně; na pedagogických radách hovoříme o vývoji všech dětí minimálně 2x ročně. Výstup z ped. diagnostiky předáváme rodičům ústně 1x ročně na konci školního roku. Pedagogická rada: 1x měsíc	ředitelka, pedagožky
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Rovný přístup ke vzdělávání. Identifikace individuálních potřeb dětí při vzdělávání.	Rovná kritéria přijímání dětí; pozorování; PLPP nebo IVP,	průběžně	pedagožky, ředitelka

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
		spolupráce s rodiči a PPP (SPC).		
Podmínky vzdělávání	Věcné podmínky; životospráva; psychosociální podmínky; organizace vzdělávání; finanční udržitelnost.	Pozorování; pedagogická rada; evaluační dotazník; rozpočet školy; sledování cash-flow	Pedagogická rada: 1 x měsíčně, brigády s rodiči: 2x ročně; finanční vyhodnocení: 1x ročně	ředitelka